

USNESENÍ

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy Karla Šimky a soudkyň Sylvy Šiškeové a Evy Šonkové v právní věci žalobkyně: **Mgr. L. N.**, zast. JUDr. Ondřejem Trubačem, Ph.D., LL.M., advokátem se sídlem Na Poříčí 1079/3a, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 1292/25, Praha 5, proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 2. 2021, o kasační stížnosti žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2023, č. j. 1 Ad 14/2021-46,

t a k t o :

- I. Kasační stížnost **se odmítá** pro nepřijatelnost.
- II. Žádný z účastníků **nemá právo** na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalovaná odňala rozhodnutím ze dne 29. 10. 2020 žalobkyni invalidní důchod. Shledala, že žalobkyně není invalidní, neboť její pracovní schopnost poklesla pouze o 25 %. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně námitky, které žalovaná zamítla nyní napadeným rozhodnutím.

[2] Žalobkyně se proti rozhodnutí o námitkách bránila u Městského soudu v Praze, který žalobu zamítl. Městský soud vycházel z posudku posudkové komise Ministerstva práce a sociálních věcí (MPSV). Z něj vyplynulo, že k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyla žalobkyně invalidní ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění. Její pracovní schopnost poklesla o 25 %.

[3] Městský soud označil posudek posudkové komise MPSV za úplný, přesvědčivý a celistvý, bez zásadních rozporů a logických vad. Přítomnost žalobkyně při jednání této komise nebyla nezbytná. Vyšetření žalobkyně více než dva roky po vydání napadeného rozhodnutí nemohlo přinést relevantní poznatky o jejím zdravotním stavu k datu vydání tohoto rozhodnutí.

[4] Proti rozsudku městského soudu podala žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) kasační stížnost. Namítla, že se nemohla zúčastnit jednání posudkové komise MPSV kvůli vycházkám v pracovní neschopnosti, které jí byly stanoveny až dne 30. 6. 2021. Z jednání konaného následující den se stěžovatelka telefonicky omluvila a požádala o odročení, posudková komise jí však nevyhověla. Bez stěžovatelčiny přítomnosti ale nebyly zohledněny všechny podstatné skutečnosti. Posudek je nepřezkoumatelný, neboť nevysvětluje, proč v míře poklesu pracovní schopnosti stěžovatelky nebyla zohledněna její další zdravotní postižení.

[5] I když byla skutková zjištění v posudcích o invaliditě ze dne 5. 9. 2019 a ze dne 25. 9. 2020 totožná, posouzení míry poklesu stěžovatelčiny pracovní schopnosti je rozdílné, což porušilo její legitimní očekávání. Při posouzení vad správního řízení nelze přihlížet k posudku posudkové komise MPSV, který byl obstarán v rámci soudního řízení.

[6] Posudek o invaliditě ze dne 25. 9. 2020 nezahrnuje veškeré poznatky o zdravotním stavu stěžovatelky, které vyplývaly ze správního spisu. Rozhodnutí žalované je nepřezkoumatelné. Nezohledňuje totiž, že se stěžovatelka dohodla na změně pracovní pozice, neboť nebyla schopna pracovat tak intenzivně jako před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

[7] Žalovaná se ve vyjádření ke kasační stížnosti ztotožnila s městským soudem. Posudek posudkové komise MPSV je podle ní objektivní a dostatečný. Stěžovatelka v replice poukázala na to, že se žalovaná nevyjádřila k jednotlivým kasačním námitkám.

[8] Kasační stížnost je přípustná a projednatelná. Ve věcech, v nichž před krajským (městským) soudem rozhodoval specializovaný samosoudce [§ 31 odst. 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (s. ř. s.)], se Nejvyšší správní soud (NSS) zabývá též otázkou, zda kasační stížnost svým významem podstatně přesahuje vlastní zájmy stěžovatele (§ 104a s. ř. s.). Není-li tomu tak, soud kasační stížnost odmítne jako nepřijatelnou (usnesení NSS ze dne 26. 4. 2006, č. j. 1 Azs 13/2006-39, č. 933/2006 Sb. NSS, a ze dne 16. 6. 2021, č. j. 9 As 83/2021-28, č. 4219/2021 Sb. NSS).

[9] Převážná část stěžovatelčiny kasační námitky se týká zjišťování skutkového stavu. Podle stěžovatelky žalovaná nezohlednila diagnostikovanou patogenní genetickou mutaci BRCA1, plánovanou profylaktickou bilaterální adnexektomii a dopady tohoto výkonu, neurologický nálezní (cefalea) ani to, že se stěžovatelka dohodla na změně své pracovní pozice, neboť nebyla schopna pracovat v takové intenzitě jako před vznikem dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu.

[10] NSS považuje za vhodné zdůraznit, že je to především krajský (městský) soud, který je oproti soudu kasačnímu povolán zhodnotit napadené správní rozhodnutí v tzv. plné jurisdikci, tedy včetně otázek skutkových, o nichž si sám učiní úsudek. Zásah ze strany NSS má být v tomto ohledu výjimečný a omezuje se zpravidla na vady řízení a dokazování ve smyslu § 103 odst. 1 písm. d) s. ř. s. (rozsudky NSS ze dne 1. 3. 2017, č. j. 6 As 256/2016-79, bod 21, či ze dne 13. 5. 2020, č. j. 6 Afs 7/2020-52, bod 23). Kasační soud má tedy zasahovat do hodnocení skutkových otázek, které provedl krajský soud, pouze tehdy, bylo-li řízení

Pokračování

před krajským soudem zatíženo vadou (usnesení NSS ze dne 22. 2. 2024, č. j. 8 Ads 265/2022-33, bod 17).

[11] Žádné vady spočívající v zásadním pochybení s možným dopadem do hmotněprávního postavení stěžovatelky či v nerespektování ustálené judikatury se městský soud v projednávané věci nedopustil. V souladu s judikaturou vyšel z posudku posudkové komise MPSV (rozsudek NSS ze dne 22. 12. 2020, č. j. 8 Ads 90/2020-44, bod 18 a tam citovaná judikatura). Posudek posudkové komise MPSV je v řízení před soudem stěžejním důkazem, a proto je kladen zvýšený důraz na jeho jednoznačnost, určitost, úplnost a přesvědčivost (rozsudky NSS ze dne 25. 11. 2003, č. j. 5 Ads 42/2003-61, č. 800/2006 Sb. NSS, či ze dne 8. 7. 2015, č. j. 10 Ads 116/2014-46).

[12] Posudek obstaraný v soudním řízení lze podle judikatury zohlednit i při posuzování vad správního řízení. Dokazování v řízení před soudem může sloužit také k doplnění skutkových zjištění učiněných správním orgánem. Určité rozdíly v posudkových závěrech jsou v řízeních o invalidní důchod pravidlem; pouze z faktu, že posouzení ve správním a soudním řízení jsou v určitých aspektech odlišná, nelze nic dovozovat (rozsudek NSS ze dne 3. 4. 2013, č. j. 6 Ads 158/2012-24, bod 17). V souladu s judikaturou je tak ve vztahu ke stěžovatelčině námitce, podle níž rozhodnutí žalované nezohledňovalo některé skutkové okolnosti, podstatné, že tyto aspekty zohlednil posudek posudkové komise MPSV a následně městský soud. Na správnost posudkového závěru žalované neměly tyto okolnosti vliv.

[13] Stěžovatelka namítla také zkrácení na svých právech tím, že se nemohla zúčastnit jednání posudkové komise MPSV. NSS k tomu uvádí, že úkolem posudkové komise ministerstva, která se zabývala stěžovatelčím zdravotním stavem na popud soudu, je „pouze hodnotit zdravotní stav žadatelů podle kritérií stanovených právními předpisy, nikoliv provádět primární klinická zjištění. To je úkolem ošetřujícího lékaře stěžovatele a lékařů odborných, u nichž se léčí (...) Přítomnost stěžovatele na jednání posudkové komise by tak byla nezbytná pouze v případě, pokud by zdravotní dokumentace o jeho zdravotním stavu byla neúplná, některé nálezy nejednoznačné či dokonce rozporné, případně pokud by bylo třeba došetřit některé skutečnosti a komise k tomu od něj potřebovala podrobnější informace“ (rozsudek NSS ze dne 15. 5. 2013, č. j. 3 Ads 91/2012-19). Osobní vyšetření má zvláštní význam, existují-li rozpory mezi posudkovým hodnocením a podkladovými materiály (rozsudek NSS ze dne 22. 6. 2017, č. j. 10 Ads 337/2016-33, bod 16).

[14] Posudková komise MPSV konstatovala, že zdravotnická dokumentace je dostatečná k projednání věci bez přítomnosti stěžovatelky a k přijetí posudkového závěru. Městský soud v bodě 13 napadeného rozsudku uvedl, že posudek ze dne 1. 7. 2021 vysvětluje odlišné posudkové závěry v posudcích o invaliditě ze dne 5. 9. 2019 a ze dne 25. 9. 2020. Také vyšel ze závěrů posudku ohledně pracovní pozice stěžovatelky; možnosti pracovního uplatnění byly v posudku podrobně rozebrány. Městský soud uvedl, že posudek je kompletní a zohledňuje i skutkové okolnosti, o nichž stěžovatelka tvrdí, že kvůli její nepřítomnosti posudková komise MPSV (stejně jako žalovaná v napadeném rozhodnutí) nezohlednila. Konkrétně jde o lékařské zprávy z neurologie (nález cefalea), onkologie (mutace genu BRCA1), tak i operativní zákrok (adnexektomií). Podle NSS tedy nenastala situace

předpokládaná judikaturou uvedenou v bodě 13 tohoto usnesení, která by vyžadovala osobní přítomnost stěžovatelky při jednání posudkové komise. V takovém případě nejsou okolnosti stěžovatelčiny neúčasti při tomto jednání podstatné.

[15] Lze uzavřít, že z odůvodnění napadeného rozsudku je patrné, že městský soud vycházel z přílehlavé judikatury a jeho závěry jsou s ní v souladu. Kasační soud neshledal, že by se městský soud dopustil zásadního pochybení, které mohlo mít dopad do stěžovatelčina hmotněprávního postavení. Proto odmítl kasační stížnost jako nepřijatelnou (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl NSS podle § 60 odst. 1 a 2 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s. (usnesení rozšířeného senátu ze dne 25. 3. 2021, č. j. 8 As 287/2020-33, č. 4170/2021 Sb. NSS, body 51 až 53). Neúspěšná stěžovatelka nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovaná nemá v řízeních ve věcech důchodového pojištění nárok na náhradu nákladů řízení ani tehdy, byla-li úspěšná.

Poučení: Proti tomuto usnesení **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 19. března 2024

Karel Šimka
předseda senátu